

Otsoni

unohdettu keino hoitaa avohaavoja

Sinistä otsonikaasua on käytetty lääkeaineena jo ensimmäisessä maailmansodassa.

Sittemmin lääketiede painoi kaasun unholaan, luonnon oma tuote ei kiinnostanut lääkejättejä. Vaihtoehtoinen lääketiede näyttää otsonilla erinomaisia hoitotuloksia.

Otsoni on hapen kolmiatominen muoto. Se on pistävänhajuinen sininen kaasu, joka tunnetaan erityisesti yläilmakamion kaasuna, jonka tehtävänä on suojata maanpintaa liialliselta UV-säteilyltä. Alailma-kehässä esiintyvää otsonia taas pidetään terveydelle haitallisena ilmansaasteena. Monet saattavat olla myös tietoisia sen desinfioivista ominaisuuksista, joita käytetään hyväksi niin kotitalouksien käyttövesien kuin yleisten uima-altaidenkin vesien puhdistamisessa.

Vain harvat sen sijaan ovat kuulleet otsonin lääketieteellisistä sovellutuksista. Sitä on kuitenkin käytetty lääkeaineena jo ensimmäisessä maailmansodassa, jolloin saksalainen lääkäri Albert Wolff monien muiden tautien ohella hoiti sillä erilaisia haavoja ja avanteita. Sittemmin varsinkin saksalaiset kehittivät otsonin lääkinällisiä sovellutuksia enemmänkin, kunnes toisen maailmansodan jälkeen

maan lääketutkimus joutui liittoutuneiden hallintaan. Koska otsoni on luonnollinen kaasu, jota ei voi patentoida, voittoa tavoittelevilla lääkeyhtiöillä ei ole ollut mielenkiintoa kehittää sitä edelleen.

Otsonoitu öljy

Yksittäiset lääkärit jatkoivat kuitenkin otsonin käyttämistä ja heidän menestyksensä on innoittanut muidenkin maiden kolleegoja tutkimaan sitä. Nykyään otsonihoitoihin on kehitelty useita menetelmiä, mutta haavojen parantumiseen ulkoiset menetelmät, joissa haavakohdat altistetaan otsonille, ovat olleet tehokkaimpia.

Sen lisäksi on kehitetty otsonoituja öljyjä, jotka eivät varsinaisesti sisällä otsonia, mutta valmistusvaiheessa niihin muodostuu niin sanottuja otsonidejä, peroksiedejä ja aldehydejä, joilla otsonin tavoin on vahvoja desinfioivia ominaisuuksia. Tällainen öljy - joka valmistetaan yleisimmin oliiviöljystä - myös säilyy paljon paremmin kuin otsoni, joka hajoaa nopeasti tavalliseksi hapeksi, ja täten sen käyttö vaatii kalliin otsonigeneraattorin hankkimista.

Länsimaiden ylenkatsoma

Erityisen pitkälle hoidot ovat kehittyneet Venäjällä ja Kuubassa, missä lääkeyhtiöillä on perinteisesti ollut olennainen

rooli terveydenhuoltojärjestelmän kehittämisessä. Valitettavasti länsimaailman suhtautuminen itäblokin lääketieteeseen - johon Kuubakin kuuluu - on ollut ylenkatsova. Tämän lisäksi kielimuuri on tehokkaasti estänyt tiedon leviämistä erityisesti Yhdysvaltoihin, jota pidetään läntisen lääketieteen johtavana mallimaana.

Vasta aivan viime aikoina otsonihoitoja käsitteleviä artikkeleita on alkanut löytyä myös tunnetuimmista englanninkielisistä tiedelehdistä. Esimerkiksi australialainen lääkäri M. Thwaites valitteli jo toukokuussa 1977 Medical Journal of Australia -lehdessä, kuinka hänen menestyksellisesti käyttämänsä hoitomenetelmää ei juurikaan noteerattu lääketieteellisissä artikkeleissa. Hän kertoi hoitaneensa menestyksellisesti erilaisia haavoja otsonilla, joista osa oli ollut parantumattomia yli vuoden ajan.

Kipukin poistui

Hoidoissa haavat yksinkertaisesti altistettiin otsonille, jota tuotettiin niihin kaasumaisena suoraan generaattorista. Noin 15 minuutin hoitokertoja annettiin päivittäin kolmesta neljään kertaa. Kahdestatoista potilaasta hoito tehosi menestyksellisesti yhtä lukuun ottamatta kaikkiin. Potilaat eivät pelkästään parantuneet muutamassa viikossa, vaan myöskin kipu ja epä mukavuus helpottuivat nopeasti, sekä tällaisille haavoille luonteenomainen epämiellyttävä hajukin häipyi nopeasti.

Eräs potilas kärsi ihonkovettumataudista (Sclerodermia), ja hänen yhdeksän kuukautta vaivannut haavansa parani kuudessa viikossa. Toinen taas oli diabeetikko, jolla oli ollut syvä haava isovarpaassaan jo neljän vuoden ajan. Otsonihoitoja annettiin kahdeksan viikkoa, kunnes haava oli parantu-

nut. Diabeettisissa jalkahaavoissa otsoni onkin ollut erityisen käyttökelpoinen varsinkin silloin, kun perinteisistä hoitomuodoista ei ole ollut apua.

Diabeettiset jalkahaavat

Diabeettinen jalkahaava on vaikeasti paraneva haava, jonka synty tai huono paraneminen liittyy oleellisesti perussairauteen, diabetekseen. Vaikeasti paranevalle haavalle altistavia tekijöitä ovat diabeetikoiden sairaudet, kuten neuropatia ja angiopatia. Noin 15% diabeetikoista saa jalkahaavan ja noin 85% diabeetikoiden amputaatioista edeltää haava.

Aihetta ovat tutkineet ainakin kuubalaiset sekä italialaiset, joista jälkimmäiset ovat tehneet aiheesta ainakin kaksi tutkimusta. Ensimmäisessä tutkimuksessa oli mukana 34 keskimäärin 58-vuotiaasta potilasta, joilla oli ollut diabetes keskimäärin 20 vuotta. Heillä oli ollut eristisiä tulehduksia tai iskemiaa tai molempia. Kaikkia hoidettiin paikallisilla otsonihoidoilla kahdesta kolmeen kertaa viikossa.

Hoidot olivat varsin tehokkaita. 53 %:lla potilaista haava parani 20 viikossa ja 34 %:lla sen pinta-ala pieneni alle puoleen. Loppuihin 18 %:iin hoito ei haavan paranemisen suhteen näyttänyt tehoavan, mutta silti kaikissa tapauksissa havaittiin bakteerien vähenemistä ja vähentynyttä märkimistä. Myös turvotus saatiin hallintaan ja kudosten ruvenmuodostus kiihtyi.

Toisessa tutkimuksessa oli mukana yhteensä 60 keskimäärin 67,5-vuotiaasta potilasta, joihin neljän viikon hoito perinteisin menetelmin ei ollut tehonnut. Hoidot annettiin paikallisesti asettamalla haava-kohta suljettuun pussiin, jonne johdettiin happiotsoniseosta.

pienessä ylipaineessa tai pelkästään johtamalla haavakohdan happi-otsonisesta. Hoitokertojen määrät vaihtelivat potilaskohtaisesti, mutta keskimäärin niitä annettiin 12,1 kahdesta kolmeen kertaa viikossa. Kuusi potilasta jätti hoidot kesken.

Tulokset olivat hyviä – joskaan ei aivan edellisen verotia. 21 potilaalla haava parani täysin ja kahdeksalla se pieneni alle puoleen. Vielä 16 potilaalla havaittiin selkeä paranemista, mutta se oli vajavaisempaa. Kolmella muutosta ei havaittu lainkaan ja kuudella haava jopa paheni hoitojen aikana. Tämä tosin tuskin johtuu otsonista, vaan haavojen pakeneminen oli tapahtumassa muutenkin.

Vaikeat leikkausavanteet

Otsonoituja öljyjä on käytetty menestyksellisesti erilaisissa leikkausoperaatioiden jälkeen syntyneiden avanteiden (fisteli) hoidossa, jotka eivät ole aina parantuneetkaan toivotulla tavalla. Japanilaiset tutkijat ottivat hoitoon 20 potilasta, joiden avanteisiin tai muihin haavoihin muut hoitomuodot eivät olleet tehonneet. Heihin oli yritetty kaavintaa, puhdistusainetta, antibioottivoiteita ja/tai kuivausta.

Otsonoitu oliiviöljy osoitautui erittäin tehokkaaksi ja kaikki potilaat yhtä lukuun ottamatta paranivat. Esimerkiksi neljällä henkilöllä oli ollut sekä umpisuolentulehdus että vatsakalvontulehdus, jotka oli operoitu leikkauksella, mutta avanteet eivät olleet parantuneetkaan. Kuitenkin, tapauksesta riippuen kolmesta kymmeneen hoitokertaa otsonoidulla oliiviöljyllä riitti parantamaan haavat.

Kolmelle potilaalla oli ollut poskiontelontulehdus, jota varten oli suoritettu leikkauksella ontelon kuivatusta varten, joka ei sitten ollutkaan parantunut. Yhdelle potilaalle paranemiseen riitti kaksi hoitokertaa, toinen vaati 12. Ainoalla potilaalla, johon hoidot eivät tehonneet, oli halkaisijaltaan 3 cm kokoinen märkä-pesäkeontelo ihon alla. Tämä

ei parantunut lainkaan useista hoitokertoista huolimatta ja viimein siihen olisi vaadittu muutakin kuin pelkkää ulkoista oliiviöljyhoitoa.

Suonikohjuhaavat

Laskimon rikkoutumisista syntyneistä kroonisista haavoista aiheutuu merkittäviä yhteiskunnallisia, henkilökohtaisia ja taloudellisia tappioita. Tavallisin syy näihin haavoihin ovat suonikohjut jotka ovat laskimonlaajentumia joiden syynä on laskimolämpöjen voittuminen. Niitä syntyy tavallisesti sääriin henkilöille, joilla on niihin taipumusta. Ne ovat ihonalaisia sinisiä pehmeitä pullistumia, jotka hidastavat verenkiertoa ja aiheuttavat siten turvotusta ja joskus rikkoutuessaan hankalia säärihaavoja.

Koska eri ihmisillä esiintyvät oireet ovat hyvin erilaisia, on jokaisen tapauksen hoito yksilöllistä. Kuubalaiset tutkijat tekivät kuitenkin vertailevan tutkimuksen, johon otettiin yhteensä 44 potilasta. Kaikkien potilaiden haava oli tulehtunut eri bakteeri-infektion seurauksena. Potilaat jaettiin satunnaisesti kahteen ryhmään, joissa jokainen sai perinteisiä yksilöllisiä hoitomuotoja, mutta toinen puoli sai myös otsonihoitoja. Haava-kohtaan otsonoitiin suljetussa pussissa tunnin ajan kerrallaan ja sen jälkeen siihen lisättiin vielä otsonoitua öljyä.

Ryhmässä, joka sai otsonihoitoja, tulokset olivat huomattavasti parempia. 20:n hoitokerran jälkeen bakteeriviljelmien tulokset olivat negatiivisia 14 potilaalle, kun kontrolliryhmässä vastaavaa oli vain viidellä. Parhaiten hoito tehoi eri stafylokokkien aiheuttamiin tulehduksiin. Otsoniryhmässä kahteen potilaaseen hoito ei tehonnut kahteen potilaaseen mutta kaikki mutta paranivat alle 30:n hoitokerran aikana. Kontrolliryhmässä samassa ajassa parani ainoastaan kolme potilasta ja kaikkiaan haava arpeutui vain 13:sta. □

teksti MIKA SALLINEN

Ionozone -laite

Eräissä kaikkein mielenkiintoisimmista hoidoista on käytetty Ionozone -laitetta, joka tuottaa ionisoitua vesihöyryä johon on sekoitettu happia ja otsonia. Tämä höyry-suihku suunnataan vaurioituneelle alueelle. Erityisen menestyksekkäästi menetelmä on toiminut bakteeri-infektioiden, kuten stafylokokkien ja streptokokkien aiheuttamien haavojen hoidossa.

Kaksi englantilaista fysioterapeuttia kertoi hoitaneensa tällä menetelmällä useita potilaita raportoidessaan tuloksistaan maaliskuun 1979 Physiotherapy-lehdessä. Laitteen suutin suunnattiin potilaiden haavoihin 35-50 cm etäisyydeltä aluksi noin 10 minuutin ajan ja myöhemmin 20-30 min kerrallaan. Hyvin likaisia haavoja hoidettiin päivittäin. Kun ne olivat puhdistuneet, hoitoa annettiin kahdesta kolmeen kertaa viikossa. Yhteensä he raportoivat hoitaneensa 200 potilasta joista 168 parani täysin, 19 huomattavasti, kahdeksan jonkin verran ja ainoastaan viiteen tapaukseen hoito ei tehonnut. Seuraavassa lyhyesti muutamia kyseisessä artikkelissa mainittuja "ihme-parantumisia".

* Rouva A oli kylän pubin kanta-asiakas. Hänellä oli pitkistä istumisesta aiheutunut suonikohjuhaava. Kuuden viikon hoidon jälkeen se oli kuitenkin täydellisesti parantunut.

* Rouva D kolautti jalkansa sohvaan josta aiheutui tulehtunut haavauma. Tämä ei parantunut kahteen viikkoon. Tämän jälkeen aloitettiin Ionozone-hoito ja 15 hoitokerran jälkeen jalka oli täydellisesti parantunut.

* Herra C ajoi moottoripyörällä kolarin auton kanssa. Hänen säären etuosan alueensa oli pahoin raadeltunut ja se oli ommeltu. Kun tikit oli poistettu, haava aukesi ja tulehtui. Haavan syvyys esti ihonistutukset, mutta se parani 18 Ionozone-hoitokerran jälkeen. Hoitoja annettiin ensin päivittäin, sitten kolmesti viikossa.

* Neiti B:llä oli laaja haavauma vasemmassa jalassaan, joka oli jatkuvasti auennut jo vuosien ajan. Edellisellä kerralla siihen ei ollut auttanut mikään hoitotoimenpide ennen kuin hän oli eristäytynyt vuoteeseen kolmeksi kuukaudeksi. Haavauma parani, mutta kuusi kuukautta myöhemmin se avautui pahasti uudelleen. Sen jälkeen siihen kehitettiin Ionozone-menetelmää menestyksellisesti. Haavaumasta löydettiin Staphylococcus aureus -bakteeria, mutta kuuden hoitokerran jälkeen bakteeriviljelelmä oli negatiivinen ja haava oli parantunut. Artikkelin julkaisiin kaksi vuotta myöhemmin, eikä haava ollut siihen mennessä uusjoutunut, mutta sen sijaan jalan verenkierto oli parantunut.

* 18-vuotiaalla rouva E:llä oli halkaisijaltaan kolmen senttimetrin haavauma säären kyljessä. Tämä parani kahdeksan hoitokerran jälkeen jättäen ihon hyvään kuntoon ilman arpea.

* Neiti R:llä oli suhteellisen harvinainen Bacillus Proteus -bakteerin tartuttama haavauma. Tämä parani kahdeksan Ionozone-hoitokerran jälkeen, vaikkei mikään aikaisempi hoitokeino ollut auttanut lainkaan.

* Rouva G oli suuren perheen äiti sekä pikkukauppias, joten hän oli luonnollisesti joutunut istumaan paljon. 85-vuotiaana hän joutui sairaalaan suurten tartuntahaavojen vuoksi joista sääressä oli 12 cm pitkä ja 6 cm leveä ja kaksi samankokoista haavaa muualla. Lääkärit antoivat vain vähän toivoa edistymisestä tai paranemisesta. Kuusi viikkoa myöhemmin kaikki paikat olivat täysin parantuneet Ionozone-hoitojen jälkeen joita annettiin ensiksi päivittäin ja sitten kolmesti viikossa.